

SJABBAT SJALOM

Sjabbat Weekblad voor Nederland

Jaargang IX, Nr. 335

Parasjat Sjemini

26 Niesan 5770
9/10 april 2010

Overzicht Sjemini (Leviticus 9:1-11:47)

Op de achtste dag van de inwijding van het Misjkan brengen Aharon, zijn zonen en heel het volk verschillende korbanot (offers), zoals Mosjé hen geboden had. Aharon en Mosjé zegenen het volk. Hasjem staat het volk toe om Zijn aanwezigheid waar te nemen, nadat zij het Misjkan hebben afgemaakt om dichterbij Hem te komen door middel van hun mitswot. Nadav en Avihoe, twee zonen van Aharon bedenken en brengen een nieuw soort offer, dat Hasjem niet gevraagd had. Een vuur gaat uit van Hasjem en verteert hen, waarmee duidelijk wordt dat alleen die geboden mogen worden uitgevoerd die Mosjé heeft opgedragen. Mosjé troost Aharon, die in stilte treurt. Mosjé geeft de Kohaniem instructies hoe zij zich moeten gedragen tijdens hun rouwperiode, en waarschuwt hen dat zij geen sterke drank mogen drinken voordat zij in het Misjkan dienst gaan doen. De Tora geeft de twee kenmerken van een kosjer dier: het heeft gespleten hoeven; het kauwt zijn voedsel, geeft het weer op en herkauwt het nog eens. De Tora specificeert de namen van niet-kosjere dieren die slechts één van beide kenmerken hebben. Een kosjere vis heeft vinnen en makkelijk te verwijderen schubben. Alle vogels die niet voorkomen op de lijst van verboden families zijn toegestaan. De Tora verbiedt alle soorten insecten, met uitzondering van vier soorten sprinkhanen. Er worden details gegeven van het reinigingsproces nadat men in contact is gekomen met ritueel onreine dieren. Het Joodse volk wordt opgedragen zich af te scheiden en heilig te zijn - zoals Hasjem.

Met toestemming overgenomen van © 1999 Ohr Somayach International - Alle rechten voorbehouden

Haftara Parasjat Sjemini (Sjmoeël II, 6:1-7:17, Sefardiem lezen alleen 6:1-17)

De Hafatara voor deze week begint met Koning David, die 30.000 man verzamelt om de Ark van Hasjem met de Tien Geboden naar Jeruzalem te brengen. Ze beginnen hun reis van Ba'alei Jehoeda, ook wel bekend als Kiriath Jearim, dat ongeveer 15 km ten noordwesten van Jeruzalem ligt. Oeza en Achjo zetten de Ark op een nieuwe wagen en zij beginnen de reis van het huis van Avinadav in de stad Giva (ook ten noorden van Jeruzalem). David wilde een levendige sfeer voor deze speciale gelegenheid scheppen, en daarom speelde hij en al zijn mannen op muziekinstrumenten, terwijl zij zingend en dansend op weg gingen naar Jeruzalem. Toen zij bij de dorsvloer van Nacon aankwamen, dreigde de Ark van de wagen af te glijden en Oeza stak zijn hand uit om de Ark tegen te houden, opdat hij niet zou vallen. Hasjem vatte dit echter op als een gebrek aan vertrouwen in de Ark, dat die niet zichzelf, zonder hulp van mensen, op de wagen zou kunnen houden. Hasjem werd vreselijk kwaad over Oeza's onbezonnenheid en sloeg hem ter plaatse, zodat hij dood bleef liggen.

David was geschokt over Hasjems woede op Oeza en daarom noemde hij die plaats 'Perets-Oeza' – de Uitbarsting tegen Oeza, omdat daar Hasjems woede tegen Oeza uitbarstte. Koning David veranderde van gedachten en besloot de Ark niet naar Jeruzalem te brengen maar hem achter te laten in het huis van Oved-Edom de Gittiet. De Ark bleef daar drie maanden staan en in die tijd zegende Hasjem Oved-Edom en diens hele familie.

Toen Koning David hoorde dat de sfeer rondom de Ark was omgeslagen van kwaad tot goed, besloot hij een tweede maal te proberen de Ark naar Jeruzalem te brengen. David danste en klapte in zijn handen uit alle macht en zijn mannen brachten vele feest-offers en bliezen luid op hun sjofars [bazuinen]. Toen David in Jeruzalem – ook wel 'Ier Davied' genoemd – aankwam, keek zijn vrouw, Michal, de dochter van Sjaeol, uit haar raam en toen zij zag hoe haar echtgenoot danste als een gek, kreeg zij een gevoel van minachting voor hem. Zij meende dat het onwaardig voor een Koning van Israël was om zich zo te gedragen. Maar David bracht de Ark van Hasjem naar Jeruzalem en plaatste die in een tent die hij daar speciaal voor had opgezet. Daar zou de Ark blijven, totdat hij zou worden overgebracht naar het Beit HaMikdasj. Vervolgens bracht David offers voor Hasjem. Het gedeelte van de Haftara dat volgens de Portugese ritus gelezen wordt, eindigt met Koning David, die allerlei soorten voedsel aan het volk uitdeelde, waarbij hij het volk zegende. Daarna ging iedereen naar huis.

Inzicht in Parasjat Sjemini

¹ De zonen van Aharon, Nadav en Avihoe, namen elk zijn vuurpan, deden daar vuur in en legden daarop reukwerk en dat brachten zij tot voor Hasjem: een vreemd vuur, dat Hij hun niet had bevolen.

² Toen ging er een vuur uit van Hasjem, dat hen verteerde en zo stierven zij voor Hasjem.”

(Wajjikra 10:1-2)

De dood van Nadav en Avihoe

Net toen de vreugde van de inwijding van het Misjkan – de Woning van Hasjem – zijn top bereikte, sloeg het noodlot toe. Aharons twee oudste zonen voerden een ongevraagde dienst uit en verloren daarbij hun leven. [De aard van hun zonde wordt hieronder besproken.] Het gedrag van Mosjé en Aharon in het aangezicht van dit tragische verlies is een nieuwe getuigenis van hun grootheid en bracht een nieuwe heiliging van G-ds Naam. De Geleerden en de commentatoren bieden een variatie van interpretaties over de vraag wat Nadav en Avihoe nu eigenlijk precies deden en wat de reden was van hun dood. Het feit dat ze zondigden hoeft op zichzelf nog geen reden te zijn geweest om een Hemelse doodstraf te rechtvaardigen; ze konden op verschillende andere manieren gestraft worden. Zoals Mosjé aan Aharon vertelde, diende hun dood een belangrijke zaak. We zullen proberen in het kort de belangrijkste commentaren hier weer te geven en de onderliggende reden waarom Nadav en Avihoe in de fout gingen.

1. De zonen van Aharon – Zij waren de zonen van Aharon, maar zij kleineerden hem door in hun eentje te werk te gaan, zonder hem te raadplegen. De Geleerden beschouwen dit gebrek aan overleg als een belangrijke factor in hun zonde. Het vers geeft hier later ook een aanwijzing voor: „zij namen” – in het meervoud, maar „elk zijn vuurpan” staat in het enkelvoud. Dit leert ons dat die twee zelfs elkaar niet raadpleegden. Zij hadden allebei hetzelfde idee, maar ze handelden onafhankelijk van elkaar, zonder het met elkaar te bespreken (*Sifra*).

Daarop – Dit woord is in het enkelvoud, waarmee wordt aangeduid dat zij het reukwerk op het vuur legden in plaats van in de pannen. Dit houdt in dat hun zonde hieruit bestond dat zij *vuur* brachten dat niet was goedgekeurd, en niet dat de pannen of het reukwerk ongeoorloofd was (*Or HaChajiem*).

En dat brachten zij – Er zijn drie meningen over de vraag wat de aard van het reukwerk was en waar zij het verbrandden:

1. Ze brachten het reukwerk in het Heilige der Heiligen, waar zelfs de *Kohen Gadol* alleen maar eenmaal per jaar, op Jom Kippoer mag binnengaan (*Sifra*). De meeste commentatoren volgen deze zienswijze, gebaseerd op het feit dat G-d hun zonde noemt als Hij de waarschuwing geeft dat niemand het Heilige der Heiligen mag binnengaan behalve de *Kohen Gadol* als hij op Jom Kippoer de dienst van het reukwerk uitvoert (zie *Rasji* op 16:2 en *Ibn Ezra* op 16:1).

[Volgens dit standpunt was hun dienst zelf zondig, want een dergelijk dienst bestond helemaal niet. Volgens de volgende twee meningen leek hun daad niet een zonde. Waarom het dan toch verkeerd was, zal verderop worden uitgelegd.]

2. *Ramban* (16:2) en *R. Bachia* echter menen dat het onacceptabel is te veronderstellen dat Nadav en Avihoe iets gedaan zouden hebben wat zelfs hun vader nog niet was opgedragen te doen. Men moet in gedachten houden dat in die tijd alleen nog maar het gebod met betrekking tot reukwerk gegeven was, dat het tweemaal per dag op het Gouden Altaar geofferd moest worden, hetgeen in het heiligdom stond, buiten het Heilige der Heiligen. Het lijkt daarom onwaarschijnlijk dat Nadav en Avihoe uit zichzelf het allerheiligste deel van het Heiligdom zouden binnengaan. Wat ze deden was het dagelijkse kruidenoffer te brengen op het gouden Binnenaltaar (*Ramban*, *Ravad* op *Sifra*; *Ritva* op *Joma* 53a).

3. Zij offerden het reukwerk dat onderdeel was van het speciale inwijdingsoffer, dat door Nachson, de leider van Jehoeda gebracht werd (*Bemidbar* 7:12-14). Als onderdeel van de viering van de inwijding van de Tent der Samenkomst en het begin van de dagelijkse offerdienst bracht elk van de stamvorsten een speciaal offer, op elk van de eerste twaalf dagen van Niesan een andere stamvorst. In tegenstelling tot de gewone dagelijkse kruidenoffers werden deze offers verbrand op het Buitenaltaar (*Tosafot Jesjariem*, *Joma* 53a).

Waarom besloten Nadav en Avihoe om dit ongewone offer te brengen?

Ten eerste zagen ze het grote vertoon van liefde dat G-d over Israël uitstrooide door hun een hemels vuur te zenden dat de offers verteerde (9:24), en dat wilden ze „terugbetalen” door hun eigen liefde voor G-d te tonen. De kruiden waren hun methode om dat te doen (*Sifra*). In dezelfde gedachtengang zegt *Sforno* dat zij als volgt redeneerden: Het dagelijkse *tamied* [het voortdurende offer] zorgde ervoor dat de G-ddelijke Aanwezigheid op Israël rustte (*Exodus* 29:42), en het *tamied* wordt gevolgd door het dagelijkse kruidenoffer.

Daar het reukwerk kennelijk geassocieerd is met de G-delijke Aanwezigheid, leek het Nadav en Avihoe voor de hand liggend dat de grote openbaring die het volk zojuist had waargenomen, gevierd moest worden met een kruidenoffer.

Ten tweede bereidden zij hun reukwerk niet *na* het Hemelse vuur maar *ervoor*; dus het eerste [Hebreeuwse] woord van het vers: „en zij namen” zou moeten zijn: „Zij hadden genomen.” In de wetenschap dat er een gebod was om iedere dag vuur te brengen en reukwerk, en daar Mosjé geen opdracht gegeven had om dat nu te doen, veronderstelden zij dat ze dat zelf moesten doen. Maar Mosjé had met opzet nog niet gewild dat het reukwerk gebracht zou worden. Hij wachtte het neerdalen van het Hemelse vuur af, zodat het allereerste reukwerk zou worden aangestoken met G-ds eigen vuur. Dat zou een heiliging van G-ds Naam betekenen (*Rasjbam*).

Een vreemd vuur – R. Jisjmaël meent dat ze vuur van het Altaar gebruikten, maar het werd als *vreemd* beschouwd omdat hun niet verzocht was het te offeren. R. Akiva meent dat het vuur letterlijk vreemd was, omdat het niet van het Altaar afkomstig was. R. Eliëzer stemt ermee in dat het vuur niet heilig was, en voegt daaraan toe dat hun overtreding hieruit bestond dat ze niet eerst toestemming hadden gevraagd aan hun leraar Mosjé (*Sifra*).

2. Er ging een vuur uit – Waarom stierven ze? R. Eliëzer zegt omdat ze een halachische uitspraak deden in aanwezigheid van hun leraar Mosjé, zonder hem eerst te raadplegen (*Joma* 53a, *Rasji*). R. Jisjmaël: zegt omdat ze wijn dronken voordat ze het Heiligdom binnengingen. [Ondanks dat daar tot nu toe geen verbod op stond (zie v. 9), maar ze hadden moeten begrijpen dat het een gebrek aan respect toonde om dat te doen] (*Rasji*). [Vele commentatoren merken op dat Nadav en Avihoe verheven bedoelingen hadden toen zij het Tabernakel binnengingen om de verboden dienst te doen. Waarom moesten zij dan sterven? Steeds wanneer iemand een gebod uitvoert met toewijding en in extase, wil zijn ziel hem verlaten en zich met G-d verbinden. De enige reden waarom zo iemand in leven blijft, is omdat G-d hem geboden heeft het gebod uit te voeren en G-d wil dat zijn geboden een bron van leven en zegen zijn, en niet een doodsoorzaak. Maar in het geval van de zonen van Aharon was hun daad geen *mitswa*; G-d had het hun niet geboden en daarom kon het gebod hen niet tegen de dood beschermen. Toen hun zielen hun lichamen verlieten, was er geen verdienste om hun levens te herstellen. Dit is de reden waarom Tora ons vertelt dat zij een vuur brachten *dat Hij hun niet had bevolen* (*Chidoesjei HaRim*).

De zonden van Nadav en Avihoe

In *Midrasj Rabba* en *Midrasj Tanchoema* op *Parasjat Acherei Mot* worden twaalf redenen gegeven voor de dood van Aharons zonen. Behalve die hier door *Rasji* genoemd worden zijn enkele van de andere redenen: hun offer was ongeschikt; zij raadpleegden niemand, zelfs niet elkaar; zij weigerden om te trouwen, want ze vonden dat geen enkel vrouw waardig genoeg was voor hun verheven familiestatus; ze dachten dat ze zo groot waren dat G-d hen alleen kon beoordelen met het eigenschap van de strenge rechtspraak, zonder de noodzaak van genade. In geval van zulke meningsverschillen tussen de Geleerden, moeten we aannemen dat de verschillende standpunten verschillende uitdrukkingen zijn van hetzelfde algemene principe.

Als uitgangspunt om het gemeenschappelijke principe te vinden voor al de hierboven genoemde redenen, citeren we hier nog een andere reden zoals die geïnterpreteerd wordt door de *Chafeets Chajiem*:

Nadav en Avihoe liepen achter Mosjé en Aharon en zeiden tegen elkaar: „Deze twee oude mannen zullen spoedig sterven en dan zullen wij de gemeenschap leiden!” Het is onvoorstelbaar dat twee mensen van een zo hoog caliber op een dergelijk verachtelijke manier zouden spreken. Hun werkelijke bedoeling was: „Mosjé en Aharon zijn al oud; ze zullen misschien spoedig sterven en dan moeten wij hen opvolgen. Wie weet of wij waardig genoeg zijn voor deze verantwoordelijkheid?” Hoewel zij het goed bedoeld hadden, was de manier waarop zij zich uitdrukten grof en beledigend (*Commentaar op Sifra*).

In het perspectief van dit commentaar kunnen we de gemeenschappelijke noemer van de diverse zonden bespeuren. Zij namen te veel op zich: wanneer en hoe de offers gebracht moesten worden, wie Israël zou leiden, wie waardig was om hun levenspartner te zijn. En ze deden het allemaal met een uitgesproken gebrek aan nederigheid. Het was een tijd waaarin Israël zijn persoonlijke verlangens en intressen moest ondergeschikt maken aan die van G-d zoals die werden vertegenwoordigd door het Tabernakel als het centrale punt van de natie en door de rol van Mosjé en Aharon in hun functie als leiders van het volk. In deze context was het gedrag van Nadav en Avihoe, hoe groot zij ook geweest mogen zijn, niet te verexcuseren en gevaarlijk.

Wanneer we proberen de zonden van Nadav en Avihoe te begrijpen, moeten we beginnen met het uitgangspunt dat zij mannen waren van buitengewone grootheid, zoals blijkt uit de woorden van Mosjé (in v. 3). De *Zohar* verklaart dat hun dood verzoening deed, niet alleen voor hun eigen generatie, maar ook voor alle toekomstige generaties – zo verheven was hun status. Maar G-d meet de grootste mensen met de strengste maatstaf van de rechtspraak.

Na vier weken afwezigheid gaan we weer verder met de

MISJNA VAN DE WEEK

TRAKTAAT DEMAI – HOOFDSTUK TWEE

Misjna 2:1

En dit zijn de dingen die als demai overal¹ vertiend moeten worden: geperste vijgen, dadels², johannesbrood³, rijst⁴ en komein. Ieder die rijst gebruikt van buiten Israël, is vrijgesteld⁵.

וְאֵלוֹ דְּבָרִים מִתְעַשְׂרִין דְּמַאי בְּכָל מְקוֹם.
הַדְּבִלָה, וְהַתְּמָרִים, וְהַחֲרוּבִים, הָאֲרִז, וְהַכַּמּוֹן.
הָאֲרִז שֶׁבְּחֻצָּה לְאֶרֶץ, כָּל הַמְּשִׁתְּמֵשׁ מִמֶּנּוּ
פְּטוּר:

Aantekeningen bij Misjna 2:1

1. **Overall** – [In misjna 3 van hoofdstuk 1 leerden wij dat producten uit Keziev vrijgesteld zijn van demai, omdat de producten gegroeid zijn in gebieden die niet door diegenen die uit de Babylonische ballingschap terugkeerden, veroverd werden. Er zijn echter producten die vanuit de veroverde gebieden naar Keziev en elders geëxporteerd worden en daarvoor geldt wel demai.] Zelfs uit Keziev en verder weg, wanneer men die koopt van het volk van het land, want het is bekend dat die [producten] afkomstig zijn uit het Land Israël, want ze zijn van een soort die alleen in het Land Israël voorkomt (RAV).

2. Een soort die alleen in het Land Israël voorkomt (Rambam).

3. Van een bepaalde kwaliteit (Rambam).

4. Witte rijst.

5. **Ieder die rijst gebruikt van buiten Israël, is vrijgesteld** [van vertienden] – Zelfs [wanneer hij het gebruikt] binnen het Land Israël, want het is makkelijk te herkennen en zal niet verward worden met rijst van het Land Israël. Maar van de overige producten, die in onze misjna genoemd worden, bestaan er ook soorten die in het Land Israël groeien en die lijken op de producten uit het buitenland (RAV).

Waarom zegt de misjna: „Ieder die rijst gebruikt is vrijgesteld,” en waarom staat er niet gewoon: „Rijst uit het buitenland is vrijgesteld”? De overige producten moeten ook vertiend worden als zij niet voor voedsel maar wel voor het lichaam gebruikt worden, bijvoorbeeld als geneesmiddel. Rijst uit het buitenland dat niet voor voedsel gebruikt wordt, hoeft echter niet vertiend te worden. Dus als het ‘gebruikt wordt’ maar niet gegeten wordt, is men vrijgesteld (GRA).

En we gaan ook veer verder met

Vit de Babylonische Talmoed

De voornaamste onderwerpen van Traktaat Sjabbat Daf 33

Pas op voor overtredingen

De Gemara zegt, dat men voor roof gestraft wordt met een sprinkhanenplaag [die de oogst vernietigt. Wie roof, eet bezittingen die niet voor hem bestemd en niet voor hem geschikt zijn. Daarom wordt hij gestraft met dezelfde maat door middel van de sprinkhanen, die het product opvreten, dat bestemd was voor de mens (Maharal)].

Voor vertraging van het recht, verdraaiing van het recht en verwaarlozing van Tora-studie zal het zwaard [invasie van vijanden] en plundering toenemen.

Wegens de zonde van valse eden en ontheiliging van Hasjems Naam zullen de wilde beesten toenemen, waardoor de veestapel afneemt, de bevolking uitdunt en de wegen verlaten worden.

Wegens de zonde van bloedvergieten wordt het Beit HaMikdasj verwoest en trekt de *Sjechina* zich terug uit Israël.

Wegens verboden seksuele relaties, afgoderij en verwaarlozing van het Sjabbat- [= *sjemita*] jaar, zal Israël verbannen worden.

Voor het gebruik van grove taal zullen de rampen toenemen en zullen harde decreten tegen Israël worden uitgevaardigd, waardoor de jonge mensen zullen sterven en weduwen en wezen het zullen uitschreeuwen van verdriet, maar niemand zal hen horen.

De Rabbijnen leren in een Baraita: Er zijn drie aanwijzingen voor wangedrag: Hydrokan [Volgens de *Aroech* een ziekte die gepaard gaat met zwelling van de maag, volgens anderen waterzucht] is een aanwijzing voor seksueel wangedrag; geelzucht is een kenmerk van zinloze haat; armoede is een teken van arrogantie en *askara* [difterie?] is een kenmerk van lasterpraat.

Daf 33b

De geschiedenis van Rabbi Sjim'on bar Jochai

Een Baraita vertelt: Toen onze Geleerden Jeruzalem moesten verlaten [op last van de Romeinen], vestigden zij zich in Keren BeJavnè [de Wijngaard van Javnè, zo genoemd omdat de geleerden van het Sanhedrin daar, in plaats van in een halve cirkel te zitten, zoals zij dat in Jeruzalem deden, in rijen achter elkaar zaten, zoals de wijnranken in een wijngaard, om bij de Romeinen de indruk te wekken dat het een jesjiva was en geen Sanhedrin]. Eens zaten Rabbi Jehoeda, Rabbi José en Rabbi Sjim'on bar Jochai bij elkaar. Rabbi Jehoeda merkte op: „Hoe bewonderenswaardig zijn de daden van de Romeinse bezetter. Zij hebben de markten georganiseerd, zij hebben overal badhuizen gebouwd en bruggen aangelegd.” Rabbi José bleef stil en reageerde niet. Rabbi Sjim'on antwoordde echter: Alles wat zij doen, doen zij in hun eigen belang. Zij organiseren markten, om daar hun publieke vrouwen neer te zetten. Zij bouwen badhuizen om hun lichamen te verheerlijken en ze bouwen bruggen om tol te heffen voor wie er overheen wil.

Jehoeda ben Geriem [die zo genoemd werd omdat hij de zoon was van *geriem*, proselieten] had het gesprek gehoord en sprak erover met anderen [volgens sommige autoriteiten met zijn collega-studenten en zijn ouders] en het geval kwam ter ore van de autoriteiten. Die verklaarden dat Rabbi Jehoeda, die zo mooi over de Romeinen gesproken had, als beloning in het vervolg overal als eerste mocht spreken. Rabbi José, die hem niet was bijgevalen, werd verbannen naar Tsiפורי [een plaats in het noorden van Israël] en Rabbi Sjim'on bar Jochai werd ter dood veroordeeld.

Rabbi Sjim'on en zijn zoon Rabbi Elazar vluchtten en verborgen zich in een grot. Niemand wist waar zij zaten en niemand kon hen eten of drinken brengen. Maar er gebeurde een wonder. Een Johannesbroodboom en een bron werden voor hen geschapen en daarvan leefden zij in de grot. Zij trokken hun kleren uit en begroeven zich tot hun nek in het zand en leerden de hele dag Tora. Alleen als zij davvenden, trokken zij hun kleren aan, maar daarna trokken zij ze onmiddellijk weer uit, opdat ze niet zouden slijten.

Na twaalf jaar kwam de Profeet Eliahoe bij de ingang van de grot en riep: „Wie vertelt Rabbi Sjim'on bar Jochai dat de Keizer dood is en dat het decreet tegen Rabbi Sjim'on is ingetrokken.” Toen Rabbi Sjim'on bar Jochai en Rabbi Elazar dat hoorden, kwamen zij uit de grot te voorschijn.

Zij zagen de mensen op het land werken en merkten minachtend op dat die mensen hun tijd voor Tora-studie verspilden en hun leven in de Komende Wereld verspeelden. De ogen van Rabbi Sjim'on bar Jochai en Rabbi Elazar spuwden vuur en vernietigden iedereen op hun weg.

Een stem klonk daarop uit de Hemel en sprak: „Zijn jullie uit jullie schuilplaats gekomen om Mijn wereld te vernietigen? Ga terug naar jullie grot.”

Na twaalf maanden kwamen zij weer te voorschijn en zagen een landman, vlak voor Sjabbat zich met twee bundels mirte naar huis spoeden. „Waar is dat voor?” vroeg Rabbi Sjim'on. „Dat is ter ere van Sjabbat, één is voor *zachor* en één is voor *sjamor*.” „Kijk,” zei Rabbi Sjim'on tegen zijn zoon, „hoe dierbaar de mitswot voor deze mensen is.” En daarmee waren zij gerustgesteld.

Volgens de traditie heeft Rabbi Sjim'on bar Jochai in die twaalf jaar het boek de 'Zohar' geschreven.

De Omertelling

Het tellen van de Omer (*Sefirat haOmer* in het Hebreeuws) is een verbale telling van elk van de negenenveertig dagen tussen Pesach en Sjavo'e'ot. Deze mitswa vindt zijn oorsprong in het Tora-gebod:

„Dan zul je tellen vanaf de dag na het feest, van de dag waarop jullie de Omer van de beweging brengen, zeven volle weken zullen het zijn. Tot na de zevende week moeten jullie vijftig dagen tellen; dan zullen jullie een nieuw meeloffer brengen ter ere van Hasjem.”

(*Leviticus 23:15-16*)

Tora gebiedt ons te tellen vanaf de dag dat het Omer-offer gebracht wordt, dat bestaat uit een *omer* gerst, dat geofferd werd in de Tempel in Jeruzalem op Sjavo'e'ot. Een *omer* is een inhoudsmaat om graan te meten. De telling van de Omer begint op de tweede dag van Pesach (de 16e Niesan).

Met het tellen van iedere dag tot Sjavo'e'ot bereidt men zich geestelijk voor op de ontvangst van Tora, die door G-d aan de Joden op de Berg Sinai gegeven werd op de 6e dag van de maand Sivan, op welke dag

Sjavoe'ot gevierd wordt, ter herinnering aan *Matan Tora* – de Gift van Tora. *Sefer HaChinoech* schrijft dat het Joodse volk alleen uit Egypte bevrijd werd om de Tora op Sinai in ontvangst te nemen en daarnaar te leven en de geboden die daar in staan, na te komen. Dus het tellen van de Omer is te beschouwen als een aftelling van de dagen, tot de dag waarnaar wij met verlangen uitzien, om de Tora in ontvangst te mogen nemen, zoals een kind de dagen tot zijn verjaardag aftelt, omdat hij weet dat hij dan een mooi cadeau krijgt. Toen de Israëlieten Egypte verlieten op de eerste dag van Pesach, vertelde Mosjé hun dat zij over 49 dagen de Tora zouden krijgen. Hierover waren zij zo opgewonden, dat zij vol verlangen de dagen aftelden.

De telling wordt „Omertelling” genoemd omdat hij begint op de dag dat het Omer-offer in de Tempel in Jeruzalem gebracht werd. Dit bestond uit gerst. Vanaf dat moment was het toegestaan om van het nieuwe graan (*chadasj* – de nieuwe oogst) te eten. Op de dag na de 49e dag van de telling, dus op de 50e dag, dat is Sjavoe'ot, werden twee tarwebroden geofferd ter afsluiting. Gerst wordt hoofdzakelijk gebruikt als veevoer en is voor menselijke consumptie veel minder geschikt dan tarwe. Tarwe is bijna overal op de wereld het basisbestanddeel van brood. In de Egyptische ballingschap waren de Joden sterk geassimileerd en daardoor waren ze tot in de 49e graad geestelijk verontreinigd, bijna tot het niveau van dieren, die geen enkel geestelijk niveau hebben. Om de Tora in ontvangst te kunnen nemen, moesten zij geestelijk eerst groeien totdat zij een voldoende hoog peil van reinheid hadden bereikt. Dit wordt gesymboliseerd door de opgang van het gerstenoffer op de tweede dag van Pesach, tot het tarwe-offer op Sjavoe'ot.

De telling

Behalve de opdracht om vijftig dagen te tellen, zoals die staat beschreven in Leviticus, bestaat er een tweede opdracht daartoe in Devariem (16:9), die gebiedt het aantal weken te tellen. Daarom moet met zowel de dagen als de weken tellen. De Joodse dag begint 's avonds, dus zodra het nacht is, dat is ongeveer twintig tot dertig minuten na zonsondergang, begint men te tellen. Vooraf wordt een *beracha* gezegd:

„Gezegend bent U, Hasjem, onze G-d, Koning van de wereld, Die ons geheiligd heeft met Zijn geboden en ons geboden heeft de Omer te tellen.” Daarna zegt men, bijvoorbeeld: „Vandaag is het de 23e dag, dat is drie weken en twee dagen van de Omer.”

Men telt alleen 's avonds. Wie op een avond vergeten is te tellen, mag de hele volgende dag nog tellen, tot zonsondergang, maar zonder de *beracha*. Hij mag dan 's avonds weer tellen met een *beracha*. Maar wie een hele dag helemaal niet geteld heeft, mag daarna niet meer met een *beracha* tellen, maar moet zonder *beracha* verder tellen.

Het tellen van de Omer was alleen verplicht in de tijd van de Tempel. De Rabbijnen hebben de gewoonte echter gehandhaafd ter nagedachtenis aan de Tempel.
